

Landsbyen Høsten blev 'udskiftet' i 1799.

Matrikelkort med opmåling i 1797 af landinspektør Unsgaard viser 'Kort over Byen Høyesteens samtlige Jorder i Trygvælde Amt' - Kortet er revideret i 1809 - Der var da 13 gårde i landsbyen (matr.nr. 2 - 14).

12 gårde var ejet af Bregentved Gods, mens 1 'halvgaard' var ejet af Jomfruens Egede Gods.

Gårdene matr.nr. 10, 11, 12, 13 og 14 blev udflyttet i forbindelse med udskiftningen, medens gårdene matr.nr. 3 og 4 senere er blevet udflyttet fra landsbyen.

Matr.nr. 14 - Hørsænkegaard

Ved udskiftningen i 1799 havde gården et jordtilliggende på 215.300 Alen² - svarende til ca. 15,4 Td. Land eller ca. 8,5 ha.

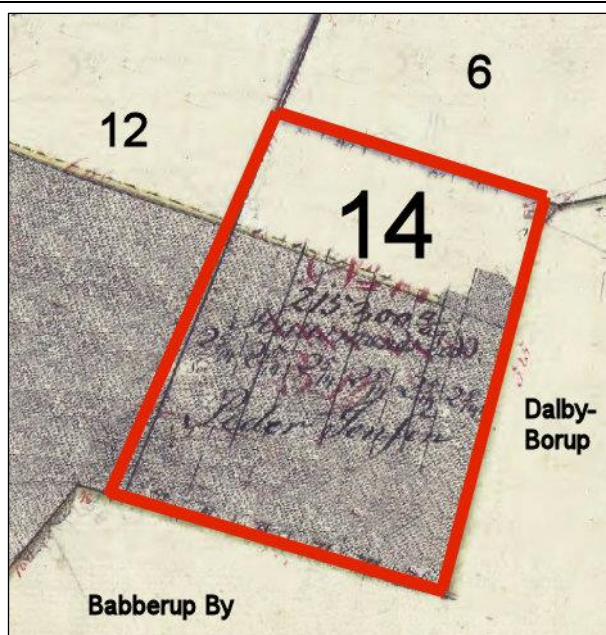
Gården var ejet af Bregentved Gods, og fæstet af Jørgen Jørgensen ved fæstebrev dateret 15-3-1789. Hans havde overtaget fæstet efter sin afdøde fader, Jørgen Larsen.

Gården lå i landsbyen lidt nordvest for gård nr. 7 (Højlandsgaard). I starten af 1800-tallet blev gården udflyttet til dens nuværende placering i Gammelsø. Samtidig blev fæstet overtaget af Peder Jensen, der ved folketællingen 1801 var betegnet som 'Husmand'.

Gårdens jordareal blev formentlig reduceret i forbindelse med udskiftningen og udflytningen.

Ved Arvefæsteskøde af 25-10-1869 fra Grevskabet Bregentved købte Peder Nielsen Boelstedet matr.nr. 14 for 1.450 Rdl. - Areal = ca. 15½ Td. Land.

Nu nedlagt som landbrugsejendom.

Matrikelkort 1799

Oplysninger om denne gårds fæstere, ejere og beboere er herunder angivet i kronologisk orden.

Seneste [BBR-oplysninger](#) om ejendommen er vist i slutningen af dokumentet.

Se luffoto fra: [1955](#) - [1961](#) - [1987](#)

Før udskiftningen i 1799:

1766	Fæster	Jørgen Larsen - Fæstebrev af 1766.
1787	FT-1787	Jørgen Larsen 62 Gift Hosbonde Bonde og ældre Gaardmand Kirsten Larsdatter 44 Gift Madmoder Anne Dorthe Jørgensdatter 22 Ugift Peder Jørgensen 15 Ugift Hans Jørgensen 9 Ugift
1789	Ny fæster	Jørgen Jørgensen - Ved fæstebrev af 15-3-1789 overtog Jørgen Jørgensen fæstet på den gård i Høsten, som hans Fader er fradød.
1792	Note	Af beskrivelses forretning over Bregentveds bøndergods fra 1792 fremgår bl.a.: <i>Stuehus 9 fag ny bygning.</i> <i>Østre længe 9 fag ligeså.</i> <i>Søndre længe 10 fag, overdelen ganske nedblæst.</i> <i>Vestre længe 10 fag i god stand.</i> <i>Uden for gården 3 fag hus hvori beboerens moder sidder på aftægt. Lader kun at blive mådelig stræbsom og er fattig, 40 år, har 2 sønner den ældste 6 år og 1 datter 2 år.</i> Kilde

Efter udskiftningen:

1800 **Ny fæster** I forbindelse med udskiftningen blev fæstet overtaget af Peder Jensen, idet Jørgen Jørgensen ikke ønskede at forsætte. Herom fortæller Arne Majvang i 'Dalby og Tureby sognes historie':
Jørgen Jørgensen, der havde den gård, der lå bag ved gård matr. 7 erklærer 5/7 1799, at han som fattig mand ikke ser sig i stand til at kunne opfylde sine fæsteforpligtelser eller, hvis hans fæstegård skal tage udjordslod, at bestride de dermed forbundne udgifter.
Han stiller derfor gården til herskabets disposition fra 1. maj 1800.
Han vil helst blive i stuehuset ved den gl. gård, men greven bestemmer, at han skal have de to huslodder i Hestehaven, og her til skal gårdens stuehus udflyttes. Huset bygges på den anden side bækken og kaldes 'Torrehuset'. Huset byggedes 1805.
Den udflyttede gård blev overtaget af Peder Jensen fra Borup.

1801 FT-1801 Peder Jensen 37 Gift mand husmand med jord
Ingeborg Nielsdatter 31 Gift hans kone

1813 *Historie* *Danmark går statsbankerot (efter deltagelse i Napoleonskrigene).*
Møntreform indfører ny 'Rigsbankdaler' med den halve værdi af den gamle Rigsdaler.

1814 *Historie* *Folkeskolen indføres - Alle børn får ret og pligt til 7 års undervisning.*
Landsby-deggen i sin sorte kjole blev overflødig, og undervisningen af børn blev efterhånden overtaget af seminarieuddannede lærere.
I byerne er der skolegang hver dag, men på landet kun hver anden.
For sin deltagelse i krigen på Napoleons side må Danmark afstå Norge til Sverige.

1831 † Peder Jensen (67 år) døde 28-6-1831 som 'Husmand i gl. Søehuset ved Høsten'

1831 Skifte Ved skiftet efter Peder Jensen udgjorde boets indtægter og udgifter hhv. 134 og 82 Rdl., hvorefter der var 52 Rdl. tilbage til arv og deling således:

- Enke Ingeborg Nielsdatter - Halvdelen = 26 Rdl.
- Søn Niels Pedersen, myndig - Broderlod 8½ Rdl.
- Søn - Hans Pedersen, 17 Aar - Broderlod 8½ Rdl.
- Datter - Maren Pedersdatter, 24 Aar, ugift - Søsterlod 4½ Rdl.
- Datter - Ane Marie Pedersdatter, 21 Aar, ugift - Søsterlod 4½ Rdl.

1834 FT-1834 Ingeborg Nielsdatter 65 Enke(mand) Husmandsenke, lever af sin jordlod
Niels Pedersen 31 Gift Hendes søn
Maren Ulriksdatter 22 Gift Hans kone
Inger Maria Nielsdatter 1 Ugift Deres barn
Lovise Maria Rasmusdatter 8 Ugift Pleiebarn, almisselem

1835 **Ny fæster** Ved fæstebrev af 14-9-1835 fra Adam Wilhelm Greve af Moltke til Grevskabet Bregentved fæstede Niels Pedersen det Hus eller Boelsted paa Høsten Mark, som hans Forældre Peder Jensen og Hustru er fradøde.- med et areal på 14½ Td. Land. Overtagelse 1-11-1834. I Indfæstning betales 50 Rdl., og til Grevskabets Brandkassefond betales 2½ Rdl.
[Fæsteprotokol.](#)

1839 *Historie* *Christian d. 8. bliver konge i Danmark efter Frederik d. 6.s død.*

1840 FT-1840 Angivet som boende i 'Gl. Søehuset'

Niels Pedersen	37	Gift	Hmd. lever af sin jordlod
Maren Uldriksdatter	28	Gift	Hans kone
Inger Marie Nielsdatter	7	Ugift	Deres barn
Karen Nielsdatter	5	Ugift	Deres barn
Birthe Kirstine Nielsdatter	2	Ugift	Deres barn
Lovise Marie Rasmusdatter	14	Ugift	Opfostringsbarn, almisselem

1845 FT-1845 Angivet som boende i 'Gammelsøhuset'

Niels Pedersen	42	Gift	Huusmand, lever af sin Jordlod	Her i Sognet
Maren Uldriksdatter	33	Gift	hans Kone	Her i Sognet
Inger Marie Nielsdatter	12		deres Børn	Her i Sognet
Karen Nielsdatter	10		deres Børn	Her i Sognet
Birte Kirstine Nielsdatter	7		deres Børn	Her i Sognet
Peder Nielsen	4		deres Børn	Her i Sognet
Maren Pedersdatter	39	Gift	Ernærer sig ved haandgjerning	Her i Sognet
Inger Sophie Hansdatter	7		hendes Børn, understøttes af Fattigvæsenet	Her i Sognet
Peder Hansen	3		hendes Børn, understøttes af Fattigvæsenet	Thureby Sogn

1848	Historie	<i>Frederik d. 7. bliver konge i Danmark efter Christian d. 8.s død.</i>				
1849	Historie	<i>Danmarks første egentlige grundlov - 'Danmarks Riges Grundlov' - blev underskrevet af Frederik d. 7. den 5. juni 1849.</i>				
1850	FT-1850	Niels Pedersen	47	Gift	Huusmand, Huusfader, lever af sin Jordlod	Her i Sognet
		Maren Ulriksdatter	38	Gift	Hans Kone	Her i Sognet
		Karen Nielsen	15	Ugift	Deres Børn	Her i Sognet
		Birte Kirstine Nielsen	12	Ugift	Deres Børn	Her i Sognet
		Peder Nielsen	9	Ugift	Deres Børn	Her i Sognet
		Hans Pedersen	39	Gift	Inderste og Dagleier, Huusfader	Kongsted Sogn,
		Maren Pedersdatter	44	Gift	Hans Kone	Her i Sognet
		Inger Sophie Hansen	12	Ugift	Deres Børn	Her i Sognet
		Peder Hansen	8	Ugift	Deres Børn	Thureby Sogn
		Jens Hansen	4	Ugift	Deres Børn	Her i Sognet
		Karen Marie Hansen	1	Ugift	Deres Børn	Her i Sognet
1855	FT-1855	<i>Et Boelsted i Høsten</i>				
		Niels Pedersen, 50 Gift, Her i Sognet, Husfader, Lever af sin Jord				
		Maren Uldriksdatter, 50, Gift, Her i Sognet, Hans Kone				
		Karen Nielsdatter, 20, Ugift, Her i Sognet, Deres Børn				
		Peder Nielsen, 14, Ugift, Her i Sognet, Deres Børn				
		Christen Larsen, 42, Gift, Her i Sognet, Indsidder, Daglejer				
		Johanne Jacobsdatter, 37, Gift, Her i Sognet, Hans Kone				
		Johanne Christensdatter, 13, Ugift, Her i Sognet, Deres Børn				
		Marie Christensdatter, 8, Ugift, Her i Sognet, Deres Børn				
		Peder Christensen, 3, Ugift, Her i Sognet, Deres Børn				
1860	FT-1860	Niels Petersen	57	Gift	Huusmand. Huusfader	Her i Sognet
		Maren Ulriksdatter	48	Gift	hans Kone	Her i Sognet
		Karen Nielsen	25	Ugift	Deres Børn	Her i Sognet
		Peter Nielsen	19	Ugift	Deres Børn	Her i Sognet
1863	Historie	<i>Christian d. 9. bliver konge i Danmark efter Frederik d. 7.s død.</i>				
		<i>Danske bordeller bliver gjort offentlige og underlægges læge- og politikontrol.</i>				
		<i>Man anslår, at der er 400-500 offentlige bordeller.</i>				
1864	Historie	<i>Efter '2. Slesvigske Krig' må Danmark afstå Slesvig-Holstein, så grænsen rykkes helt op til Konge Aaen.</i>				
1869	Skøde Selveje	Ved Arvefæsteskode af 25-10-1869 fra Grevskabet Bregentved købte <u>Peder Nielsen</u> Boelstedet matr.nr. 14 for 1.450 Rdl. - Areal = ca. 15½ Td. Land. Realregister Bregentved-Gisselfeld Birk.				
1870	FT-1870	Peder Nielsen, 28, Gift, Dalby Sg., Husfader, Jordbruger Ellen Sophie Christiansen, 22, Gift, Haslev Sg., Husmoder Niels Pedersen, 66, Gift, Dalby Sg., Mandens Forældre Maren Ulriksen, 57, Gift, Dalby Sg., Mandens Forældre				
1870	Historie	<i>'Det Sjællandske Jernbaneselskab' åbner 'Sydbanen' fra Roskilde via Køge, Haslev, Næstved og Vordingborg til Masnedsund med indvielse den 4. oktober 1870. Jernbanen fik stor betydning for hele Sydsjælland - herunder Haslev by med omegn.</i>				
1875	Tilkøb af jord	Ved skøde af 9-11-1875 fra Hans Pedersen, Gammelsøgaard, købte Peder Nielsen en jordlod vest for gården (matr.nr. 12-b) på ca. 3,6 Td. Land - Købspris = 2.015 kr. Gårdens jordtilliggende var nu ca. 19 Td. Land. Realregister Bregentved-Gisselfeld Birk				
1875	Historie	<i>Eventyrdigteren H. C. Andersen dør 70 år gl.</i>				
		<i>Kronemønten tages i brug 1. januar (til afløsning af 'Rigsbankdaleren').</i>				
		<i>1 daler sættes til 2 kroner, 1 mark til 33 1/3 øre og 1 skilling til 2 øre.</i>				
1879	Historie	<i>Østsjællandske Jernbaneselskab' anlægger en jernbane fra Køge til Fakse Ladeplads med en sidebane over Store Heddinge til Rødvig.</i>				
		<i>Banen indvies d. 30. juni 1879 med deltagelse af bl.a. kongen, dronningen.</i>				

1880	FT-1880	Peder Nielsen	38	Gift	Husfader, Husejer		Dalby Sogn
		Ellen Sofie Nielsen	32	Gift	hans Hustru		Haslev Sogn Sorø Amt
		Niels Peder Nielsen	7	Ugift	deres Barn		Dalby Sogn
		Hans Christian Nielsen	5	Ugift	deres Barn		Dalby Sogn
		Vilhelm Nielsen	2	Ugift	deres Barn		Dalby Sogn
		Niels Nielsen	1	Ugift	deres Barn		Dalby Sogn
		Niels Pedersen	76	Gift	Husfaderens Fader, Aftægtsmand		Dalby Sogn
		Maren Pedersen	67	Gift	Husfaderens Moder. Aftægtskone		Dalby Sogn

1885 † Ellen Sofie Christensen (37 Aar) døde 19-1-1885 som Parcellist Peder Niensens Hustru, Høsten.

1890	FT-1890	<i>En Gaard, Høsten</i>					
		Peder Nielsen	48	Enkemand	Husfader	Jordbruger	Dalby Sogn,
		Hans Christian Nielsen	15	Ugift	Barn		Dalby Sogn,
		Niels Nielsen	11	Ugift	Barn		Dalby Sogn,
		Karen Marie Nielsen	8	Ugift	Barn		Dalby Sogn,
		Otto Christian Nielsen	7	Ugift	Barn		Dalby Sogn,
		Ellen Sophie Larsen	45	Ugift	Husbestyrinde		Ulse Sogn

1901	FT- 1901	<i>Høsten - Matr.nr. 12-b, 14</i>					
		Peder Nielsen	18410403	E	Huusfader	Boelsmand	Dalby Sogn Præstø Amt
		Niels Peder Nielsen	18720727	U	Barn		Dalby Sogn Præstø Amt
		Niels Nielsen	18781031	U	Barn		Dalby Sogn Præstø Amt
		Karen Marie Nielsen	18810318	U	Barn		Dalby Sogn Præstø Amt

1902 **Ny ejer** Ved mageskiftebrev af 8-9-1902 blev ejendommen matr.nr. 14 og 12-b overtaget af Søren Nielsen for 11.500 kr.

[Realregister Bregentved-Gissselfeld Birk](#)

1903 **Ny ejer** Ved skøde af 11-12-1903 fra Søren Nielsen købte Christian Pedersen ejendommen matr.nr. 14 og 12-b for 12.500 kr.

[Realregister Bregentved-Gissselfeld Birk](#)

1906	FT- 1906	Christian Pedersen, 16-1-1858, G, Husfader, Gaardejer					
		Margrethe Pedersen, 9-2-1861, G, Husmoder					

1906	<i>Historie</i>	<i>Frederik d. 8. bliver konge i Danmark efter Christian d. 9.s død</i>					
------	-----------------	---	--	--	--	--	--

1911	FT- 1911	Christian Petersen, 16-1-1858, G, Dalby Sg., Husfader, Landbruger					
		Anna M. Petersen, 9-2-1861, G, Dalby Sg., Husmoder					
		Johan Kjelstrup, 11-2-1888, U, Dalby Sg., Tjenestetyende					

1912	<i>Historie</i>	<i>Christian d. 10. bliver konge i Danmark efter Frederik d. 8.s død - Han dør i 1947</i>					
------	-----------------	---	--	--	--	--	--

1914	<i>Historie</i>	<i>1. Verdenskrig - Krig mellem 'Centralmagterne' (Tyskland og Østrig-Ungarn med allierede) og 'Ententemagterne' (Frankrig, Rusland, Storbritannien og deres allierede, herunder USA og Japan). - Krigen kostede næsten 10 mio mennesker livet.</i>					
1918							

1915 **Ny ejer** Ved skøde af 16-6-1915 fra Chr. Pedersen købte Anton Vald. Larsen ejendommen matr.nr. 14 og 12-b for 22.000 kr.

[Realregister Bregentved-Gissselfeld Birk](#)

1916	FT- 1916	Anton Valdemar Larsen	13/4	1893	Gift	Husfader	Landbrug	Dalby Sogn,
		Olga Juliane Sofie Maria Larsen	12/8	1894	Gift	Husmoder	Husgerning	Dalby Sogn,
		Lilly Elvira Larsen	29/10	1914	Ugift	Barn		Dalby Sogn,
		Jens Peter Nielsen	4/5	1899	Ugift	Tjenestekarl	Landbrug	Dalby Sogn,

Indkomst: 1.200 kr.

Formue: 6.000 kr.

Statsskat: 11,40 kr.

1920	<i>Historie</i>	<i>Genforeningen - Efter en folkeafstemning 10. februar 1920 blev Sønderjylland genforenet med Danmark efter 56 års adskillelse siden krigen i 1864.</i>					
------	-----------------	--	--	--	--	--	--

1921	FT- 1921	Anton Valdemar Larsen	13/4	1892	Gift	Husfader	Landbrug	Dalby Sogn,
		Olga Marie Larsen	12/8	1893	Gift	Husmoder	Husgerning	Dalby Sogn,
		Lilly Elvira Larsen	29/10	1915	Ugift	Barn		Dalby Sogn,
		Holger Larsen	7/7	1916	Ugift	Barn		Dalby Sogn,
		Otto Larsen	17/12	1919	Ugift	Barn		Dalby Sogn,
		Karl Emil Jakobsen	15/10	1900	Ugift	Tjenestekarl	Landbrug	Everdrup Sogn,
		Marie Olivia Christensen	22/7	1901	Ugift	Tjenestepige	Husgerning	Vraaby Sogn

1925	FT- 1925	Anton Valdemar Larsen, 13-4-1893, Dalby Sg., G, Husfader, Landbrug Olga Marie Hansigne Sofie Larsen, 12-8-1894, Dalby Sg., G, Husmoder Lilly Elvira Larsen, 29-10-1914, Dalby Sg., U, Barn Holger Larsen, 7-7-1916, Dalby Sg., U, Barn Otto Larsen, 17-12-1919, Dalby Sg., U, Barn Inger Marie Larsen, 17-9-1921, Dalby Sg., U, Barn Thorkild Larsen, 19-6-1923, Dalby Sg., U, Barn
1930	FT-1930	Anton Valdemar Larsen 13-4 1893 G Husfader Landmand Dalby Olga Maria Hansine Sofie Juliane Larsen 12-8 1894 G Husmoder Dalby Lilly Elvira Larsen 29-10 1914 U Husassistent Dalby Holger Larsen 7-7 1916 U Barn Dalby Otto Larsen 17-12 1919 U Barn Dalby Inger Marie Larsen 17-9 1921 U Barn Dalby Torkild Larsen 19-6 1923 U Barn Dalby
1930	Historie	<i>En verdensomspændende økonomisk krise - 'Depressionen' - startede i 1929 og sluttede på forskellige tidspunkter i 1930-erne afhængig af, hvilket land, der var tale om. I Danmark blev landbruget ramt hårdt af de faldende eksportpriser med mange tvangsauktioner til følge. Afmatningen medførte også en høj arbejdsløshed (32% i 1932).</i>
1940	FT-1940	Høsten - Matr.nr. 12-b og 14 Anton Valdemar Larsen, 13-4-1893, Dalby Sg., G, Husfader, Gaardejer Olga Maria Hansine Sofie Juliane Larsen, 12-8-1894, Dalby Sg., G, Husmoder Inger Marie Larsen, 17-9-1921, Dalby Sg., U, Barn Thorkild Larsen, 19-6-1923, Dalby Sg., U, Barn
1940-1945	Historie	<i>2. Verdenskrig - Tyskland under Adolf Hitler besætter Danmark 9. april 1940. De tyske styrker i Danmark overgiver sig 4. maj 1945. Verdenskrigen afsluttes efter USA's nedkastning af 2 atombomber over Japan i august 1945. - Forenede Nationer (FN) dannes i oktober 1945.</i>
1947	Historie	<i>Frederik d. 9. bliver konge i Danmark efter Christian d.10.s død.</i>
Senere	Gården nedlagt	Iflg. Arne Majvangs 'Dalby og Tureby sognes historie' ejede Anton Larsen gården indtil 1959. Gården blev senere overtaget af Høsten Teglværk. Gårdens gamle bygninger er nu beliggende på matr.nr. 14-b, Høsten, med et jordtilliggende på 17.586 m ² .

Luffotos fra '[Danmark set fra Luften](#)' (Det Kongelige Bibliotek):

Hørsænkegaard - Luftfoto 1955

Hørsænkegaard - Luftfoto 1961

Hørsænkegaard - Luftfoto 1987

BBR-oplysninger 2017.

Matr.nr. / Gårdnavn	Nu matr.nr. 14-b, Høsten
Adresse 2017	Høsten Teglværksvej 57
Nuværende stuehus	Opført 1877
Ældste bygning	Opført 1777
Jordareal 2017	17.586 m ²
Ejendomsvurdering 2017	2.050.000 kr.
Ejer 2017	Jannick Vinkler Rasmussen og Stine Grud

Kilder til dette notat:

- Matrikelkort 1799-1997 fra [Geodatastyrelsen](#)
- Folketællinger 1787-1940 fra ArkivalierOnline
- Kirkebøger 1715-1965 fra ArkivalierOnline - Hovedsageligt fra Sdr. Dalby sogn
- Skifteprotokoller fra Bregentved Gods/Bregentved-Gisselfeld Birk 1790-1921
- Realregister(tingbøger) fra Grevskabet Bregentved Birk og Bregentved-Gisselfeld Birk
- Brandforsikringsprotokoller for Fakse Herred
- Christian V's Matrikel 1688 - [Markbøger for Høsten By](#)
- Jordebog 1867, Bregentved Gods - [Høsten By](#)
- BBR - Bygnings- og boligregistret
- Arne Majvangs bøger 'Dalby og Tureby sognes historie' 1960-1963
- Arne Hansens [hjemmeside](#) om 'Fæstegårde i Sønder Dalby, Tureby og Øster Egede sogne'.
- Danske Gaarde 1915-1918, 3. Samling, [Bind 4](#), af J. C. B. la Cour
- Luffotos fra 'Danmark set fra luften' fra [Det Kgl. Bibliotek](#)

De indskrevne links til oplysninger fra Internettet er gældende 2018

Skrevet af:

Vagn Mørkeberg Christiansen
vagnmc@gmail.com